



Třebenice

Kraj: Ústecký

Správní obvod: Lovosice

Nadmořská výška: 228 m n. m.

Počet obyvatel: 1 791

Adresa URL: www.mesto-trebenice.cz

Okres: Litoměřice

GPS souřadnice: 50.476325N, 13.990047E

První pís. zmínka: 1227 (797 let)

PSČ: 411 13

Památky a zajímavosti Třebenice

Jednou z nejvýznamnějších památek našeho města je významné umělecké dílo, kancionál či graduál českého literátského třebenického kůru. Byl pořízen v letech 1574 až 1578 pro potřeby sdružení kostelních zpěváků - literátů. Literátské, pěvecké kůry byly založeny v době Karla IV. Autorem kancionálu byl Matouš Ornys z Lindperka, zemský měřič a geometr, jehož heslo "Tvrdé trpělivostí lámu" a znak se v knize nalézají. Kancionál je 66 cm dlouhý, 46 cm široký, 22 cm vysoký a váží 37 kg. Desky jsou potaženy kůží, která je zdobena reliéfy svatých a arabeskami. Kování a spony jsou skvostně tepaná práce z mosazi. Pergamenových listů je 490, obrazů 29. Textovou část tvoří písně a žalmy na všechny svátky a církevní slavnosti v roce.

Písmo je obvyklá fraktura (novogotické kreslené písmo) s krásnými iniciálkami. Noty jsou některé černé, jiné modré, velká část not je podkládána zlatými plíškami. Kancionál je celý psán česky, což v té době nebylo obvyklé. Ty osoby, které přispěly většími částkami na pořízení graduálu, jsou vyobrazeny v dobovém oblečení i s odznaky svého stavu. Na prvním listu je erb města, svatý Jiří se čtyřmi evangelisty, na ostatních listech jsou výjevy ze života Páně. Nejcenějším ze všech obrazů je obraz třebenické městské rady. Celkové náklady na pořízení kancionálu činily 623 kop míšeňských, což tehdy představovalo cenu asi pěti selských usedlostí.

Po zrušení literátského bratrstva císařem Josefem II. v roce 1782 byl pravděpodobně odkoupen obcí a uložen na faře, kde byl zapsán v pamětní knize jako "liber stupendus" - úžasná kniha.

V následujících staletích kniha prožívala společné osudy země a lidí. Putovala mezi farou a radnicí, během druhé světové války byla ukryta v obavách, aby nebyla odcizena. V osmdesátých letech minulého století byl kancionál značným nákladem zrestaurován. Tím byla tato vynikající a významná městská památka zachována pro příští generaci pro poučení a hrdost na své předky, svůj jazyk.

